

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی استهبان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۴)	نوع درس : نظری	تعداد واحد : ۲
مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی پیوسته مامایی ترم ۶		
مدرس : فریبا میرزازادگان شیرازی		
دروس پیش نیاز : بهداشت ۳	نیمسال تحصیلی : ۹۶-۹۷-۱	
تاریخ شروع کلاس : ۹۶/۱۱/۱۴	تاریخ پایان کلاس : ۹۷/۳/۲۴	
مشخصه درس : ۴۹۱	روز و ساعت برگزاری : چهارشنبه ۷:۳۰-۱۰:۴۵	
مکان برگزاری : سمعی بصری	مسئول درس : فریبا میرزازادگان شیرازی	
روز و ساعت حضور مسئول درس : ۹:۱۵ سه شنبه الی ۱۹ چهارشنبه	تاریخ امتحان پایان ترم	

شرح درس : در طول این درس دانشجویان با خدمات بهداشت باروری در زمینه بهداشت قبل از ازدواج ، ازدواج ، دوران بارداری و پس از زایمان و بهداشت مادر و کودک ، تنظیم خانواده و سایر و ههای آسیب پذیر آشنا می گردند .

عنوان جلسه : مراقبتهای بهداشتی اولیه ، بهداشت مادر و کودک و سیاستهای جمعیتی و تنظیم خانواده
شماره جلسه : ۱

هدف کلی : آشنایی با مراقبتهای بهداشتی اولیه (PHC) و بهداشت مادر و کودک (MCH) و حیطه و دامنه بهداشت مادر و کودک ، آشنایی با امور و سیاستهای جمعیتی، تنظیم خانواده و اهداف آن

اهداف رفتاری :

- ۱- PHC را تعریف و اصول آن را بیان کند.
- ۲- اجزاء و اهداف PHC را بیان نماید.
- ۳- نقش PHC را در سلامت خانواده و جامعه توضیح دهد.
- ۴- MCH را تعریف و اصول آن را بیان کند.
- ۵- اجزاء MCH را بیان نماید.
- ۶- اهداف MCH را بیان نماید.
- ۷- نقش MCH را در سلامت خانواده و جامعه توضیح دهد.
- ۸- دامنه بهداشت مادر و کودک را نام ببرد.
- ۹- چگونگی و فلسفه خدمات بهداشت مادر و کودک و خانواده و طرق مختلف ارائه آن در ایران و جهان را توضیح دهد.
- ۱۰- تعیین کننده های اجتماعی سلامت و اهداف توسعه هزاره مرتبط با بهداشت باروری را شرح دهد .

- ۱۱- جامعه و اجتماع و جمعیت را با تاکید بر جمعیت و نقش خانواده در بافت و ساختار اجتماعی تعریف نماید.
- ۱۲- ساختار سنی و جنسی جمعیت را توضیح دهد.
- ۱۳- هرم سنی در جمعیت های مختلف را بیان کند.
- ۱۴- مراحل مختلف چرخه جمعیتی را توضیح دهد.
- ۱۵- انواع حرکات جمعیتی را نام ببرد.
- ۱۶- عوامل موثر بر حرکات جمعیتی را تشریح کند.
- ۱۷- روشهای اصلی کسب داده های جمعیتی را توضیح دهد.
- ۱۸- سازمانها و منابع اطلاعاتی جمعیت را نام ببرد.
- ۱۹- سیاستهای جمعیتی را تعریف کند.
- ۲۰- انواع و اجزا سیاستهای جمعیتی را بیان کند.
- ۲۱- برنامه، اهداف و سیاستهای جمعیتی پنجساله دولت در زمینه تنظیم خانواده را بیان کند.
- ۲۲- سیر تحولات جمعیت جهان را تجزیه و تحلیل کند.
- ۲۳- سیر تحولات جمعیت ایران را تجزیه و تحلیل کند.
- ۲۴- نحوه استخراج شاخص های جمعیتی را توضیح دهد.
- ۲۵- شاخص های کنونی جمعیتی ایران را با ذکر فرمول بیان نماید.
- ۲۶- مشکلات ناشی از جمعیت زیاد در ایران و جهان را توضیح دهد.
- ۲۷- تنظیم خانواده را تعریف کند.
- ۲۸- اهداف اجرایی برنامه تنظیم خانواده را بیان کند.
- ۲۹- فواید تنظیم خانواده را بیان کند.
- ۳۰- تاریخچه تنظیم خانواده در ایران و جهان را توضیح دهد.
- ۳۱- تاثیر تنظیم خانواده بر سلامت مادر و کودک را بیان کند.
- ۳۲- فعالیت های تنظیم خانواده در ایران را بطور مختصر بیان کند.

روش تدریس : سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : روشهای پیشگیری از بارداری هورمونی خوراکی ترکیبی و پروژسترونی
شماره جلسه : ۲

هدف کلی : آشنایی با انواع روشهای پیشگیری از بارداری هورمونی خوراکی ترکیبی و پروژسترونی، مکانیسم اثر، عوارض، پیگیری و...

اهداف رفتاری :

- ۱- تاریخچه ای از روشهای خوراکی پیشگیری از بارداری بیان کند.
- ۲- فارماکولوژی هورمونهای موجود در قرص های ترکیبی را توضیح دهد.
- ۳- آثار اختصاصی هورمونهای استروژن و پروژسترون را بر اجزای مختلف باروری توضیح دهد.
- ۴- انواع قرص های خوراکی (ال دی- اچ دی- تری فازیک) را از جنبه های مختلف (محل کاربرد، فارماکو کنتیک، مزایا، معایب و...) با هم مقایسه کند.
- ۵- ضریب شکست و کارائی روشهای خوراکی پیشگیری از بارداری را بیان کند .
- ۶- مکانیسم اثر انواع قرصهای ترکیبی را شرح دهد
- ۷- فواید انواع قرصهای ترکیبی را شرح دهد .
- ۸- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری بر دستگاه قلبی عروقی را توضیح دهد.
- ۹- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری بر کربوهیدراتها و چربیها را توضیح دهد.
- ۱۰- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری بر کبد و ایجاد سرطان ها را توضیح دهد.

۱۱- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری بر دستگاه باروری (قدرت تولید مثل، بازگشت باروری، شیردهی، دوران بلوغ، باروری...) را توضیح دهد.
۱۲- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری بر سیستم آندوکراین را توضیح دهد.
۱۳- تغییرات متابولیسمی قرص های پیشگیری از بارداری در ایجاد عفونتها را توضیح دهد.
۱۴- واکنش متقابل قرصها با سایر داروها را شرح دهد
۱۵- نحوه استفاده از قرص جهت به تاخیر انداختن قاعدگی را بیان کند.
۱۶- نحوه استفاده از قرص در حالت عادی و به هنگام فراموشی(و تفاوت آن در انواع قرص) بیان کند .
۱۷- موارد منع مصرف مطلق قرصهای ترکیبی را شرح دهد .
۱۸- موارد منع مصرف نسبی قرصهای ترکیبی را شرح دهد .
۱۹- علائم خطرو مشکلات بالینی به هنگام مصرف را بیان کند.
۲۰- مراقبتهای مربوطه به هنگام مشاهده علائم خطرو مشکلات بالینی قرص های ترکیبی را شرح دهد
۲۱- نحوه استفاده از قرص های پروژسترونی در حالت عادی و به هنگام فراموشی(و تفاوت آن در انواع قرص) بیان کند .
۲۲- موارد منع مصرف مطلق قرصهای پروژسترونی را شرح دهد .
۲۳- موارد منع مصرف نسبی قرصهای پروژسترونی را شرح دهد .
۲۴- علائم خطرو مشکلات بالینی به هنگام مصرف را بیان کند.
۲۵- مراقبتهای مربوطه به هنگام مشاهده علائم خطرو مشکلات بالینی قرص های پروژسترونی را شرح دهد.
روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان	جلسه	:	روشهای	پیشگیری	از بارداری	تزریقی	وکاشتنی
شماره جلسه : ۳							
هدف کلی : آشنائی بانواع روشهای تزریقی و کاشتنی پیشگیری از بارداری ، مکانیسم اثر، عوارض ، پیگیری و...							
اهداف رفتاری :							
۱- انواع آمپول های پیشگیری از بارداری را نام ببرد.							
۲- انواع آمپولها(ترکیبی و پروژسترونی) را با هم مقایسه کند.							
۳- مکانیسم اثر روشهای تزریقی را شرح دهد .							
۴- موارد مصرف و منع مصرف مطلق و نسبی و آمپولهای تزریقی را شرح دهد .							
۵- نحوه استفاده از آمپولهای تزریقی را بیان کند							
۶- فواید آمپولهای تزریقی را شرح دهد .							
۷- عوارض آمپولهای تزریقی را شرح دهد .							
۸- انواع نورپلنت را نام ببرد.							
۹- مکانیسم اثر نورپلنت را شرح دهد .							
۱۰- موارد مصرف و منع مصرف نورپلنت را شرح دهد .							
۱۱- نحوه کاشت نورپلنت را شرح دهد.							
۱۲- عوارض نورپلنت و نحوه برخورد با آن را بیان کند .							
۱۳- مکانیسم اثر OPP را شرح دهد .							
۱۴- موارد مصرف و منع مصرف OPP را شرح دهد							
روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation							
حیطه یادگیری : شناختی							

عنوان جلسه : پیشگیری از بارداری با IUD و روش های اورژانسی

شماره جلسه : ۴

هدف کلی : آشنایی با انواع IUD و روش های اورژانسی ، مکانیسم اثر ، عوارض ، پیگیری و...

اهداف رفتاری :

- ۱- انواع آی یودی را نام ببرد.
- ۲- مکانیسم اثر انواع آی یودی را شرح دهد.
- ۳- موارد مصرف و منع مصرف آی یودی و را شرح دهد
- ۴- نحوه گذاشتن آی یودی و تفاوت آن را بر اساس نوع آیودی شرح دهد
- ۵- عوارض مربوط به آی یودی و نکات مراقبتی در ارتباط با آی یودی را شرح دهد
- ۶- انواع روشهای اورژانسی پیشگیری از بارداری را نام ببرد.
- ۷- چگونگی استفاده از هر یک را بیان کند.
- ۸- عوارض و مراقبتهای مربوطه را شرح دهد.
- ۹- اثربخشی مکانیسم اثر واندیکاسیون هر یک را توضیح دهد.
- ۱۰- جایگاه سقط را در پیشگیری از بارداری بررسی کند
- ۱۱- چگونگی انجام سقط را با توجه به سن حاملگی بیان کند
- ۱۲- عوارض و مراقبتهای مربوطه را توضیح دهد.

روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : پیشگیری از بارداری با TL و وازکتومی

شماره جلسه : ۵

هدف کلی : آشنایی با روشهای پیشگیری از بارداری دائمی :انواع TL و وازکتومی ، مکانیسم اثر ، عوارض ، پیگیری و...

اهداف رفتاری :

- ۱- انواع TL را نام ببرد.
- ۲- وازکتومی را تعریف کند.
- ۳- نحوه انجام انواع روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد .
- ۴- عوارض روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد.
- ۵- اصول مراقبتی حین و پس از انجام روشهای TL و وازکتومی را شرح دهد .
- ۶- موارد منع انجام وازکتومی و توبکتومی را نام ببرد.
- ۷- نکات کلیدی در موقع مشاوره برای انجام روش های دائمی را شرح دهد.

روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : پیشگیری از بارداری با روشهای طبیعی و سد کننده

شماره جلسه : ۶

هدف کلی : آشنایی با انواع و نحوه کاربرد روشهای طبیعی و سد کننده پیشگیری از بارداری ، آشنایی با روشهای نوین و پیشگیری از بارداری در زنان مسن تر

اهداف رفتاری :

- ۱- انواع روشهای پیشگیری از بارداری طبیعی را نام ببرد.
- ۲- چگونگی استفاده از هر یک از روشهای پیشگیری از بارداری طبیعی را بیان کند.
- ۳- اثربخشی و درصد شکست هر یک از آنان را توضیح دهد.
- ۴- بازنگری و محاسبه مجدد در روشهای طبیعی را شرح دهد.
- ۵- مراقبت های لازم در حین استفاده از روش های طبیعی را شرح دهد.
- ۶- انواع متد باربر را شرح دهنده استفاده از انواع روشهای باربر را بیان کند.
- ۷- عوارض استفاده از انواع روشهای باربر را بیان کند.
- ۸- میزان موفقیت، نحوه اثر و مزایای هر یک را توضیح دهد.
- ۹- روش استفاده و زمان استفاده از هر کدام را بیان کند.
- ۱۰- موارد مصرف و منع مصرف انواع روشهای سدی را بیان کند
- ۱۱- انواع روش های پیشگیری از بارداری جدید را نام ببرد.
- ۱۲- مکانیسم اثر انواع روشهای جدید پیشگیری از بارداری را شرح دهد
- ۱۳- نحوه استفاده از روشهای جدید پیشگیری از بارداری را شرح دهد.
- ۱۴- عوارض انواع روش های پیشگیری از بارداری جدید را بیان کند.
- ۱۵- روش های جدید را با روش های فعلی در دسته مربوطه مقایسه کند.
- ۱۶- ملاحظات استفاده از روش پیشگیری را در زنان مسن شرح دهد .
- ۱۷- چگونگی استفاده از هر یک از روشها را در زنان مسن تر با هم مقایسه کند.

روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان	جلسه	بهداشت:	قبل	از	بارداری	دوران	بارداری
شماره جلسه : ۷							
هدف کلی : آشنایی با بهداشت قبل از بارداری و دوران بارداری : قبل از ازدواج ، قبل از لقاح ، دوران بارداری							
اهداف رفتاری :							
۱- مواردی که در مشاوره و بهداشت قبل از ازدواج باید مورد توجه قرار گیرد لیست نمایند.							
۲- نتایج معاینات بهداشتی و پزشکی لازم قبل از ازدواج را تفسیر نمایند.							
۳- بر اساس آزمایشات و معاینات زوجهایی را که نیازمند مشاوره ویژه می باشند افتراق دهند.							
۴- بهداشت مقاربت و زمان لقاح را شرح دهند.							
۵- عوامل خطر ساز در حاملگی را تجزیه و تحلیل نمایند.							
۶- تغییرات جسمی زن باردار را توضیح دهند.							
۷- روشهای خود مراقبتی دوران بارداری را بیان نمایند.							
۸- نیازهای اجتماعی زن باردار را شرح دهند.							
۹- آزمایشات روتین دوران بارداری را درخواست نمایند.							
۱۰- آزمایشات روتین دوران بارداری را تفسیر نمایند.							
۱۱- باتوجه به آزمایشات روتین دوران بارداری وضعیت حاملگی را ارزیابی کنند.							
روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation							
حیطه یادگیری : شناختی							

<p>عنوان جلسه : بهداشت روان زن باردار ، بهداشت دوران بعد از زایمان و مشاوره در خدمات مادر و کودک ، آموزش بهداشت شماره جلسه : ۸</p>
<p>هدف کلی : آشنایی با بهداشت روان زن باردار ، بهداشت دوران بعد از زایمان : تغییرات بدنی ، تغذیه ، ورزش ، ایمن سازی و...</p>
<p>اهداف رفتاری :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. تغییرات روحی در طی حاملگی را شرح دهد. ۲. وحشت از زایمان، علل آن و نحوه رفع آن را شرح دهد. ۳. تغییرات فیزیولوژیک بعد از زایمان را شرح دهند. ۴. آموزشهای بهداشتی لازم برای مادران بعد از زایمان را بیان نمایند. (تغذیه ، تغییرات وزن ، ایمن سازی و...) ۵. ورزشها و تمرینات بدنی بعد از زایمان را آموزش دهند . ۶. مشاوره و انواع آن را در خدمات مادر و کودک بیان کند. ۷. نقش ماما بعنوان مشاور را بیان کند. ۸. نحوه انجام مشاوره قبل از ازدواج را تشریح کند. ۹. نحوه انجام مشاوره هنگام ، بلوغ و نوجوانی را تشریح کند ۱۰. مشاوره جهت انجام آماده کردن افراد برای پدر و مادر شدن را بیان کند ۱۱. مشاوره جهت انجام آماده کردن زن برای یائسگی را تشریح کند ۱۲. اهداف و فلسفه آموزش بهداشت را تشریح کند. ۱۳. مبانی و اصول آموزش بهداشت را نام ببرد. ۱۴. انواع روشهای آموزش بهداشت را برای مادران در دوران حاملگی و پس از زایمان تشریح کند. ۱۵. فرایند آموزش به جامعه و خانواده را بیان کند.
<p>روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation</p>
<p>حیطه یادگیری : شناختی</p>

<p>عنوان</p>	<p>جلسه: مشکلات</p>	<p>وبیماریهای</p>	<p>شایع</p>	<p>نوزادان</p>	<p>و</p>	<p>کودکان</p>
<p>شماره جلسه : ۹</p>						
<p>هدف کلی : آشنایی با مشکلات و بیماریهای شایع نوزادان و کودکان : دندان درآوردن ، نفخ ، دل درد ، استفراغ ، بیبوست ، اسهال ، عفونتهای حاد تنفسی و... و نحوه پیشگیری ، مراقبت و درمان آنها</p>						
<p>اهداف رفتاری:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- عوامل مساعد کننده مشکلات دوران نوزادی و کودکی را شرح دهد . ۲- راههای پیشگیری از این مشکلات شایع را بیان کند . ۳- درمانها و مراقبتهای لازم در مورد هریک از این مشکلات را توضیح دهد . 						
<p>روش تدریس: نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation</p>						
<p>حیطه یادگیری: شناختی</p>						

<p>عنوان جلسه : تغذیه کودک شماره جلسه : ۱۰</p>
<p>هدف کلی : آشنایی با تغذیه کودک با شیر مادر ، تغذیه مصنوعی و از شیر گرفتن ، و تغذیه کودکان پیش دبستانی و دبستانی</p>
<p>اهداف رفتاری :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- اهمیت تغذیه صحیح دوران کودکی را شرح دهند. ۲- اصول تغذیه از شیر مادر را در کودک سالم بیان کنند. ۳- فواید شیر مادر را شرح دهد. ۴- نحوه ذخیره ، فریز و ذوب کردن شیر مادر را توضیح دهد . ۵- اصول تغذیه کودک بیمار از شیر مادر را بیان کنند. ۶- موارد منع مصرف دارو توسط مادر در دوران شیردهی را بیان کنند. ۷- برنامه تغذیه از شیرهای غیر شیر مادر (شیر خشک، شیر گاو و شیر پاستوریزه) را شرح دهد. ۸- مزایا و معایب تغذیه با شیر مادر و سایر شیرها را با یکدیگر مقایسه کنند. ۹- استفاده از تغذیه تکمیلی را شرح دهند. ۱۰- نحوه از شیر گرفتن کودک را شرح دهد. ۱۱- اصول تغذیه کودکان پیش دبستانی و دبستانی را بیان کند .
<p>روش تدریس : سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation</p>
<p>حیطه یادگیری شناختی</p>

<p>عنوان جلسه : رشد و تکامل کودک شماره جلسه : ۱۱</p>
<p>هدف کلی : آشنایی با رشد و تکامل کودک : اصول ، عوامل موثر ، نحوه ترسیم منحنی رشد و تفسیر آن و ...</p>
<p>اهداف رفتاری :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- اصول رشد و تکامل کودک را شرح دهد. ۲- انواع تکامل را نام ببرد ۳- عوامل ارثی مؤثر بر رشد و تکامل را شرح دهد. ۴- عوامل محیطی مؤثر بر رشد و تکامل کودک را شرح دهد ۵- تغییرات رشد جسمانی کودک در مراحل مختلف زندگی را شرح دهد. ۶- تغییرات تکامل در دورانهای مختلف زندگی را نام ببرد. ۷- منحنی رشد نوزادان و کودکان را ترسیم نمایند. ۸- درباره نوسانات منحنی رشد قضاوت نمایند. ۹- عوامل مؤثر در تأمین بهداشت روانی کودک را تجزیه و تحلیل نمایند. ۱۰- نحوه انجام معاینات دوره ای نوزاد و کودک را شرح دهند.
<p>روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی ، پرسش و پاسخ و Case Presentation</p>
<p>حیطه یادگیری شناختی</p>

عنوان جلسه : واکسیناسیون شماره جلسه : ۱۲
هدف کلی : آشنایی با انواع ایمنی ، واکسیناسیون کودک
اهداف رفتاری: ۱- انواع ایمنی را تعریف کند ۲- برنامه واکسیناسیون روتین از نوزادی تا سن ورود به مدرسه را بیان کنند.
روش تدریس نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : ادامه واکسیناسیون شماره جلسه : ۱۳
هدف کلی : آشنایی با واکسیناسیون زنان سنین باروری و گروههای پرخطر
اهداف رفتاری: ۱- واکسیناسیون زنان سنین باروری و گروههای پرخطر دیگر را شرح دهد ۲- عوارض و مکانیسم اثر واکسن های مربوطه را تشریح کند.
روش تدریس : نمایش اسلاید ، سخنرانی ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک شماره جلسه : ۱۴
هدف کلی : آشنایی با بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک و نقش مادر، پاداش، تنبیه ، بازی ، مهد کودک و... در آن
اهداف رفتاری: ۱- نحوه ارتباط کودک با مادر و نقش آن در بهداشت روان کودک را شرح دهد. ۲- اهمیت نوازش و پاداش و تربیت را در تکامل کودکان شرح دهد. ۳- انواع تنبیه را در کودکان شرح دهد. ۴- عوارض و مزایای انواع تنبیه را شرح دهد. ۵- کیفیت روابط کودک با افراد خانواده و همبازی ها را توضیح دهد. ۶- نقش کودکان و مهد کودک در تربیت کودک و رشد و تکامل کودک را بیان کند. ۷- انواع بازی کودکان را نام ببرد و توضیح دهد. ۸- تأثیر بازی بر سلامت جسمی روانی و اجتماعی کودک را تشریح کند.
روش تدریس : سخنرانی ، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation
حیطه یادگیری : شناختی

عنوان	جلسه	برخی	اختلالات	روانی	و	رفتاری	کودک
شماره جلسه: ۱۵							
هدف کلی: آشنایی با برخی اختلالات روانی و رفتاری کودک: اختلال خواب، شب ادراری، سواستفاده جنسی							
اهداف رفتاری:							
۱- علائم، مشخصات و درمان شب ادراری در کودکان را توضیح دهد.							
۲- علائم، مشخصات و درمان اختلالات خواب را توضیح دهد.							
۳- علائم، مشخصات و درمان سوء استفاده جنسی در کودکان و اختلالات جنسی را شرح دهد.							
روش تدریس سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation							
حیطه یادگیری شناختی، دانش، درک و تجزیه و تحلیل							

عنوان	جلسه: بهداشت	گروههای	اسیب	پذیر
شماره جلسه: ۱۶				
هدف کلی: آشنایی با بهداشت گروههای آسیب پذیر: سالمندان، زنان خیابانی، معتاد، فراری وساکن مراکز بازپروری				
اهداف رفتاری:				
۱- گروههای آسیب پذیر را تعریف و تقسیم بندی نماید				
۲- سالمندی و مراحل آن را بیان کند				
۳- تغذیه سالم و استفاده از مکملها در دوران یائسگی را بیان کند.				
۴- بهداشت جسمی دوران یائسگی را شرح دهد				
۵- بهداشت روانی دوران یائسگی را شرح دهد.				
۶- نحوه غربالگری، ارجاع و پیگیری گروههای آسیب پذیر را بیان نماید.				
روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation				
حیطه یادگیری: شناختی				

وسایل کمک آموزشی: وایت بورد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید، کتاب

نحوه ارزشیابی دانشجو: امتحان میان ترم (۹نمره)، پایان ترم (۹ نمره)، کوئیز (۱نمره) و فعالیت کلاسی (۱نمره)

تکالیف دانشجویی:

نوع سؤالات امتحانی: چهار گزینه ای، تشریحی، جاخالی و جورکردنی

وظایف دانشجو: حضور به موقع در کلاس، نداشتن غیبت بیش از حد مجاز، پاسخ به سؤالات مطرح شده در کلاس، شرکت در بحث گروهی و case presentation، شرکت در کوئیزهای کلاسی و امتحانات میان ترم و پایان ترم

منابع :

- ۱- برنامه و راهنمای ایمن سازی ؛ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ؛ ویرایش هفتم ، ۱۳۸۸
- ۲- تغذیه شیرخواران از ۶ ماهگی تا ۱۲ ماهگی ، انجمن ترویج تغذیه با شیرمادر جمهوری اسلامی ایران
- ۳- تغذیه گروههای آسیب پذیر: سنین مدرسه ، نوجوانان و بلوغ، مادران شیرده و سالمندان ؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز ، معاونت بهداشتی ، واحد تغذیه ، چاپ پنجم ، ۱۳۸۹
- ۴- تغذیه گروههای آسیب پذیر : کودکان زیر ۶ سال ، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز ، معاونت بهداشتی ، واحد تغذیه ، چاپ پنجم ، ۱۳۸۹
- ۵- جی ای پارک و ک پارک ; درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی: کلیات خدمات بهداشتی ; ویرایش هفدهم ، ۲۰۰۲ ، ترجمه حسین شجاعی تهرانی ، انتشارات سماط ، چاپ چهارم ، ۱۳۹۱
- ۶- درمان اسهال در منزل؛ انتشارات آموزش بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فارس .
- ۷- رضا سلطانی پروانه ، پارسای سوسن ؛ بهداشت مادر و کودک ؛ انتشارات سنجش ؛ چاپ ششم ؛ ۱۳۹۱
- ۸- فریتز مارک ، اسپیروف لئون ؛ اندوکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری ؛ ویراست هشتم ۲۰۱۱ ، ترجمه روشنگر قطبی و بهرام قاضی جهانی ؛ انتشارات گلبن ، ۱۳۹۱
- ۹- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران : راهنمای خدمات خارج بیمارستانی ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، چاپ ششم ، تجدید نظر چهارم
- ۱۰- مراقبت ادغام یافته کودک سالم : ویژه غیر پزشک ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، چاپ هفتم ، ۱۳۸۵
- ۱۱- مراقبتهای ادغام یافته ناخوشیهای اطفال : ویژه غیر پزشک ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، ۱۳۸۶
- ۱۲- واکسن پنج گانه ، معاونت بهداشتی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی استهبان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : بهداشت مادر و کودک و باروری (بهداشت ۴) نوع درس : نظری تعداد واحد : ۲

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناسی پیوسته مامایی ترم ۶

مدرس : فریبا میرزازادگان شیرازی

دروس پیش نیاز : بهداشت ۳ نیمسال تحصیلی : ۹۷-۹۶-۱

تاریخ شروع کلاس : ۹۶/۱۱/۱۴ تاریخ پایان کلاس : ۹۷/۳/۲۴

مشخصه درس : ۴۹۱ روز و ساعت برگزاری : چهارشنبه ۱۰:۴۵-۷:۳۰

مکان برگزاری : سمعی بصری مسؤول درس : فریبا میرزازادگان شیرازی

روز و ساعت حضور مسؤول درس : ۹:۱۵ سه شنبه الی ۱۹ چهارشنبه تاریخ امتحان پایان ترم

شرح درس : در طول این درس دانشجویان با خدمات بهداشت باروری در زمینه بهداشت قبل از ازدواج ، ازدواج ، دوران بارداری و پس از زایمان و بهداشت مادر و کودک ، تنظیم خانواده و گر و ههای آسیب پذیر آشنا می گردند .

اهداف کلی :

- ۱- آشنایی با مراقبتهای بهداشتی اولیه و بهداشت مادر و کودک و حیطة و دامنه بهداشت مادر و کودک ، آشنایی با امور و سیاستهای جمعیتی ، تنظیم خانواده و اهداف آن
- ۲- آشنایی با انواع روشهای پیشگیری از بارداری هورمونی خوراکی ، تزریقی ، کاشتنی ، برچسب ، وسایل داخل رحمی ، روشهای سدی ، روشهای عقیم سازی ، روشهای طبیعی و... ، مکانیسم اثر ، نحوه کاربرد ، عوارض ، نحوه پیگیری و سایر نکات کاربردی مربوط به این روشها
- ۳- آشنایی با بهداشت بلوغ ، قبل از ازدواج ، قبل از لقاح ، دوران بارداری و پس از زایمان : تغذیه ، تغییرات فیزیولوژیک ، ورزش ، واکسیناسیون و...
- ۴- آشنایی با مشاوره در خدمات مادر و کودک (مشاوره قبل از ازدواج ، بلوغ ، و...) ، آموزش بهداشت : اهداف ، فلسفه ، اصول و انواع روشهای آموزش بهداشت
- ۵- آشنایی با مشکلات و بیماریهای شایع نوزادان و کودکان : دندان درآوردن ، نفخ ، دل درد ، استفراغ ، بیوست ، اسهال ، عفونتهای حاد تنفسی و... و نحوه پیشگیری ، مراقبت و درمان آنها
- ۶- آشنایی با تغذیه کودک با شیر مادر ، تغذیه مصنوعی و از شیر گرفتن ، و تغذیه کودکان پیش دبستانی و دبستانی
- ۷- آشنایی با رشد و تکامل کودک : اصول ، عوامل موثر ، نحوه ترسیم منحنی رشد و تفسیر آن و...
- ۸- آشنایی با انواع ایمنی ، برنامه واکسیناسیون کودکان زنان سنین باروری و سایر گروههای پرخطر ، عوارض واکسیناسیون و...

- ۹- آشنایی با بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک و نقش مادر، پاداش، تنبیه، بازی، مهد کودک و... در آن
- ۱۰- آشنایی با برخی اختلالات روانی و رفتاری کودک: اختلال خواب، شب ادراری، سواستفاده جنسی
- ۱۱- آشنایی با بهداشت گروه‌های آسیب پذیر: سالمندان، زنان خیابانی، معتاد، فراری و ساکن مراکز بازپروری

اهداف رفتاری :

- ۱- مراقبت‌های بهداشتی اولیه و بهداشت مادر و کودک را تعریف کرده، حیطة و دامنه بهداشت مادر و کودک را شرح داده و تنظیم خانواده و اهداف آن را بیان کند.
- ۲- انواع روش‌های پیشگیری از بارداری هورمونی خوراکی، تزریقی، کاشتنی، برچسب، وسایل داخل رحمی، روش‌های سدی، روش‌های عقیم سازی، روش‌های طبیعی و...، مکانیسم اثر، نحوه کاربرد، عوارض، نحوه پیگیری و سایر نکات کاربردی مربوط به این روشها را توضیح دهد.
- ۳- بهداشت بلوغ، قبل از ازدواج، قبل از لقاح، دوران بارداری و پس از زایمان را شرح دهد.
- ۴- مشاوره در خدمات مادر و کودک، اهداف، فلسفه، اصول و انواع روش‌های آموزش بهداشت را توضیح دهد.
- ۵- مشکلات و بیماری‌های شایع نوزادان و کودکان: دندان درآوردن، نفخ، دل درد، استفراغ، یبوست، اسهال، عفونت‌های حاد تنفسی و... و نحوه پیشگیری، مراقبت و درمان آنها را بیان کند.
- ۶- نحوه تغذیه کودک با شیر مادر، تغذیه مصنوعی و از شیر گرفتن، و تغذیه کودکان پیش دبستانی و دبستانی را شرح دهد.
- ۷- اصول و عوامل موثر بر رشد و تکامل کودک، نحوه ترسیم منحنی رشد و تفسیر آن را شرح دهد.
- ۸- انواع ایمنی، برنامه واکسیناسیون کودکان، زنان سنین باروری و سایر گروه‌های پرخطر و عوارض واکسیناسیون را بیان نماید.
- ۹- نقش مادر، پاداش، تنبیه، بازی، مهد کودک و... در بهداشت روان و بهداشت اجتماعی کودک را توضیح دهد.
- ۱۰- برخی اختلالات روانی و رفتاری کودک نظیر اختلال خواب، شب ادراری و سواستفاده جنسی را شرح داده و نحوه تشخیص و درمان را بیان کند.
- ۱۱- گروه‌های آسیب پذیر را تعریف و عوامل موثر بر بهداشت آنان را شرح دهد.

روش تدریس: نمایش اسلاید، سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ و Case Presentation

وسایل کمک آموزشی: وایت بورد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، اسلاید، کتاب

نحوه ارزشیابی دانشجویان: امتحان میان ترم (۴۵%)، پایان ترم (۴۵%)، کوئیز (۵%) و فعالیت کلاسی (۵%)

تکالیف دانشجویی:

نوع سؤالات امتحانی: چهار گزینه ای، تشریحی، جاخالی و جورکردنی

وظایف دانشجویان: حضور به موقع در کلاس، نداشتن غیبت بیش از حد مجاز، پاسخ به سؤالات مطرح شده در کلاس، شرکت در بحث گروهی و case presentation، شرکت در کوئیزهای کلاسی و امتحانات میان ترم و پایان ترم

منابع :

- ۱- برنامه و راهنمای ایمن سازی ؛ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ؛ ویرایش هفتم ، ۱۳۸۸
- ۲- تغذیه شیرخواران از ۶ ماهگی تا ۱۲ ماهگی ، انجمن ترویج تغذیه با شیرمادر جمهوری اسلامی ایران
- ۳- تغذیه گروههای آسیب پذیر: سنین مدرسه ، نوجوانان و بلوغ، مادران شیرده و سالمندان ؛ انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز ، معاونت بهداشتی ، واحد تغذیه ، چاپ پنجم ، ۱۳۸۹
- ۴- تغذیه گروههای آسیب پذیر : کودکان زیر ۶ سال ، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز ، معاونت بهداشتی ، واحد تغذیه ، چاپ پنجم ، ۱۳۸۹
- ۵- جی ای پارک و ک پارک ؛ درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی: کلیات خدمات بهداشتی ؛ ویرایش هفدهم ، ۲۰۰۲ ، ترجمه حسین شجاعی تهرانی ، انتشارات سماط ، چاپ چهارم ، ۱۳۹۱
- ۶- درمان اسهال در منزل؛ انتشارات آموزش بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فارس .
- ۷- رضا سلطانی پروانه ، پارسای سوسن ؛ بهداشت مادر و کودک ؛ انتشارات سنجش ؛ چاپ ششم ؛ ۱۳۹۱
- ۸- فریتز مارک ، اسپیروف لئون ؛ اندوکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری ؛ ویراست هشتم ۲۰۱۱ ، ترجمه روشنگر قطبی و بهرام قاضی جهانی ؛ انتشارات گلبن ، ۱۳۹۱
- ۹- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران : راهنمای خدمات خارج بیمارستانی ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، چاپ ششم ، تجدید نظر چهارم
- ۱۰- مراقبت ادغام یافته کودک سالم : ویژه غیر پزشک ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، چاپ هفتم ، ۱۳۸۵
- ۱۱- مراقبتهای ادغام یافته ناخوشیهای اطفال : ویژه غیر پزشک ، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، ۱۳۸۶
- ۱۲- واکسن پنج گانه ، معاونت بهداشتی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

تفویم درس :

مدرس	عنوان	جلسه
شیرازی	مراقبت‌های بهداشتی اولیه ، بهداشت مادر و کودک و سیاست‌های جمعیتی و تنظیم خانواده	۱
"	روش‌های پیشگیری از بارداری هورمونی خوراکی ترکیبی و پروژسترونی	۲
"	روش‌های پیشگیری از بارداری تزریقی و کاشتنی	۳
"	پیشگیری از بارداری با IUD و روش های اورژانسی	۴
"	پیشگیری از بارداری با TL و وازکتومی	۵
"	پیشگیری از بارداری با روش‌های طبیعی و سد کننده	۶
"	بهداشت قبل از بارداری و دوران بارداری	۷
"	بهداشت روان زن باردار ، بهداشت دوران بعد از زایمان و مشاوره در خدمات مادر و کودک ، آموزش بهداشت	۸
"	مشکلات و بیماری‌های شایع نوزادان و کودکان	۹
"	تغذیه کودک	۱۰
"	رشد و تکامل کودک	۱۱
"	واکسیناسیون	۱۲
"	ادامه واکسیناسیون	۱۳
"	بهداشت روان نوزاد و بهداشت اجتماعی کودک	۱۴
"	برخی اختلالات روانی و رفتاری کودک	۱۵
"	بهداشت گروه‌های آسیب پذیر	۱۶